Eesti- Vene piiriveekogude kaitse ja säästliku kasutamise ühiskomisjoni neljanda istungi protokoll

Sankt Peterburg **30. oktoobril 2001. a.**

Vastavalt 20. augustil 1997. a. alla kirjutatud Eesti - Vene valitsustevahelisele kokkuleppele koostöö kohta piiriveekogude kaitse ja kasutamise alal toimus 29-30. oktoobril 2001. a. Sankt Peterburis Eesti - Vene piiriveekogude kaitse ja säästliku kasutamise ühiskomisjoni (edaspidi *Komisjon*) neljas istung.

Istungit juhatas Komisjoni kaasesimees, Vene Föderatsiooni Loodusvarade ministri esimene asetäitja Nikolai Mihhejev.

Poolte delegatsioonide koosseisud ja kutsutud isikute nimestik on lisatud (lisad 1, 2, 3).

Komisjoni kaasesimehed esinesid vastastikuste tervitustega ja esitlesid delegatsioonide koosseise.

Komisjoni kaasesimees N. Mihhejev tutvustas delegatsioone istungi programmiga.

Komisjon kiitis esitatud programmi heaks.

Poolte kokkuleppel valiti istungi töökeeleks vene keel.

Komisjon arutas läbi järgmise päevakorra:

1. Informatsioon veemajandusmeetmete evitamisest Narva jõe basseinis (Poolte informatsioon).
2. Erakorraliste olukordade kriteeriumidest piiriveekogudel (ühisinformatsioon).
3. Narva jõe ja tema lisajõgede vee kvaliteedi uuringutest 2000. aastal ja heitvete analüüside võrreldavusest (ühisinformatsioon).
4. Veemajanduslikust olukorrast Narva jõe basseinis, kaasa arvatud Peipsi järv (Vene Poole informatsioon).
5. Rahvusvaheliste koostööprojektide täitmise käigust (Poolte informatsioon).
6. Piiriveekogude seire ühisprogrammist ja seireandmete vahetuse korrast (Poolte informatsioon).
7. Teaduslik-rakenduslike ühisuuringute prioriteetsetest suundadest (Poolte informatsioon).
8. Narva jõe basseini keskkonna ja piiriveekogude seisundi koondettekande koostamise käigust (Poolte informatsioon).
9. Narva veehoidla veeressursside kasutuseeskirjade koostamise käigust (Poolte informatsioon).
10. Lämmijärve hüdrograafilistest piiridest Peipsi ja Pihkva järvega ning sügavuste arvutamise veetaseme kooskõlastamisest laevasõidukaartidel (Eesti Poole informatsioon).

11. Muudatustest Komisjoni ja töörühmade koosseisus
(Komisjoni sekretäride informatsioon).
12. Töörühmade 2001-2002. a. tööplaanidest (töörühmade juhatajate informatsioon).
13. Komisjoni järgmise istungi ajast, kohast ja päevakorrast.

Komisjon kiitis esitatud päevakorra heaks.

1.

Esimese küsimuse kohta

Komisjon kuulas informatsiooni veemajandusmeetmete evitamisest Narva jõe basseinis (pr. A. Sedova, pr. T. Raia; lisad 4, 5).

Komisjon märkis: 2000. aastal, võrreldes eelnenud kahe aastaga, heitvete mahuline koormus Narva jõe basseinis, k.a. Peipsi järv, oluliselt ei suurenenud. Venemaa territooriumil võrreldes 1999. aastaga suurenes reovete heide 4 % võrra, kuid ei ületanud 1998.a. taset, Eesti territooriumil vastavalt 1,9 % ja 3,6 %. Kuid tänu mõlema poole poolt evitatud vee- kaitsemeetmetele põhiliste reoainete koormus vähenes.

Venemaa territooriumil kulutati veekaitsemeetmetele Narva jõe basseinis, k.a. Peipsi järv, 65,55 milj. RUB (ettevõtetes Pihkva "Gorvodkanal", AS "Zavod Slantsõ", Ivangorodi linna puhastusseadmete ja Slantsõ linna sadevete survekollektori ehitamiseks).

Eesti Poole 2000-2004. a. veekaitsemeetmete riikliku programmiga on ette nähtud veekaitsemeetmete evitamine kogusummas 1750,0 milj. EEK. Faktiliselt on heitvete, kanalisatsiooni ja veevarustuse rekonstrueerimiseks Tartus, Narvas, Valgas, Võrus jm. kulutatud 647,7 milj. EEK, s.h. 2000. aastal 124 milj. EEK.

Komisjon otsustas:

1. Võtta Poolte informatsioon teadmiseks.
2. Jätkata põhiliste piirivete punktreostusallikate-ettevõtete inventeerimist ja veekaitsemeetmete täitmise kontrolli.

2.

Teise küsimuse kohta

Komisjon kuulas ühisinformatsiooni erakorraliste olukordade kriteeriumide kohta piiriveekogudel ja vastastikuse teavitamise korra kohta avariide ja erakorraliste olukordade tekkimise korral Eesti - Vene piiriveekogude kaitse ja säästliku kasutamise kokkuleppe objektidel (pr. A. Sedova, pr. T. Raia), samuti ühistegevuse plaani kooskõlastamise kohta Narva hüdroelektrijaama hüdrotehnilistel rajatistel erakorraliste olukordade tekkimise korral (hr. A. Jaani; lisad 6, 7, 8).

Komisjon märkis: erakorraliste olukordade kriteeriumide loetelu on ette valmistatud teise poole informeerimise korra täpsustamiseks erakorraliste olukordade tekkimise puhul, nagu oli otsustatud Komisjoni eelmisel istungil.

Eesti Pool esitas Vene Poolele teadmiseks Eesti Vabariigi hädaolukordadeks valmisoleku seaduse teksti.

Komisjon otsustas:

1. Võtta informatsioon teadmiseks.
2. Kinnitada vastastikuse teavitamise kord erakorraliste olukordade tekkimisel ja erakorraliste olukordade kriteeriumid piiriveekogudel.
3. Kooskõlastada ühistegevuse plaan erakorraliste olukordade tekkimisel Narva hüdroelektrijaama hüdrotehnilistel rajatistel.

3.

Kolmanda küsimuse kohta

Komisjon kuulas veekaitse töörühma juhatajate (pr. A. Sedova, pr. T. Raia) informatsiooni Narva jõe ja tema lisajõgede vee kvaliteedi uuringutest 2000. aastal ja heitvete analüüside võrreldavuse kohta (lisad 9, 10).

Komisjon märkis: Pooled teostasid ühisseiret Narva jõe 2 lävendis, Narva veehoidlal (5 vaatlusjaama). Peale selle teostas Vene Pool seiret Pljussa jõel. Eesti Pool teostas vaatlusi põhilistel Peipsi järve suubuvatel jõgedel rahvusliku seireprogrammi raamides. Vaatlusi tehakse 30 lävendis.

Tehtud analüüside alusel võib teha järelduse, et Narva jõe vee kvaliteet võrreldes 1999. aastaga ei ole halvenenud.

2001. aasta mais tehti Eesti ja Vene laboratooriumide üldlämmastiku ja -fosfori määramise interkalibreerimine heitvetes. Peale selle võeti ühiselt veeproovid Narva puhastusseadmetelt. Pooled vahetasid nende näitajate määramise metoodikaid, Vene Pool andis üle Vene üldlämmastiku ja üldfosfori määramise standardlahused.

Komisjon otsustas:

1. Võtta Poolte informatsioon teadmiseks.
2. Jätkata tööd keemilise analüüsi meetodite võrreldavuse parandamise ja interkalibreerimise alal. Sel eesmärgil korraldada hüdrokeemialaboratooriumide spetsialistide vahetust.

4.

Neljanda küsimuse kohta

Komisjon kuulas veemajanduse töörühma Vene poole juhataja (hr. V. Budarin) informatsiooni veemajandusliku olukorra kohta Narva jõe basseinis, k.a. Peipsi järv (lisa 11).

Komisjon otsustas:

1. Võtta informatsioon teadmiseks.
2. Teha veemajanduse töörühmale ülesandeks valmistada ette Poolte informatsioon selles küsimuses Komisjoni istungiks iga-aastaselt.

5.

Viienda küsimuse kohta

Komisjon kuulas kohalike omavalitsuste, elanikkonna, rahvusvaheliste ja valitsusväliste organisatsioonidega koostöö töörühma (pr. J. Nefjodova, pr. G. Roll) informatsiooni, Eesti Keskkonnaministeeriumi asekantsleri hr. H. Liivi informatsiooni Eesti osalemise kohta projektis "Viru-Peipsi valgala juhtimisprogramm", aga ka hr. A. Jaani informatsiooni rahvusvahelise Peipsi ja Pühäjärvi seire ja hinnangu pilootprojekti kohta (lisad 12-16), samuti informatsiooni Eesti-Vene piiriveekogude ühiskomisjoni toetusprojekti kohta (lisa 17).

Komisjon märkis, et jätkub terve rea veekaitse ja vee säästliku kasutamise alaste projektide täitmine. Käib töö projektide "Piiriveekogude juhtimise strateegia - MANTRA-East" ja haridusprojektide alal, edukalt on täidetud Rootsi Keskkonnaagentuuri Eesti-Vene piiriveekogude ühiskomisjoni toetusprojekt ja Taani Keskkonnaagentuuri heitvete puhastamise strateegia väljatöötamise projekt, mis olid Peipsi järve basseini veeresssursside juhtimisplaani projekti ettevalmistuse aluseks, mida finantseeritakse Globaalse Ökoloogiafondi, programmi TACIS, Euroopa Liidu LIFE-programmi ja teiste rahvusvaheliste projektide ja fondide kaudu. Töörühma koordineerimisel on valminud publikatsioonid rahvusvahelistes ajakirjades ja esitlused rahvusvahelistel konverentsidel ja kohtumistel.

Komisjon otsustas:

1. Võtta informatsioon teadmiseks.
2. Anda Komisjonile esitatud Eesti-Vene piiriveekogude ühiskomisjoni toetusprojekti raamides väljatöötatud Narva jõe basseini, k.a. Peipsi järv, põhjavete juhtimise ja biogeenide koormuse vähendamise soovitused seire ja teadusuuringute, veekaitse ja veemajanduse töörühmadele tundmaõppimiseks ja kasutamiseks edasises töös. Tulemustest informeerida Komisjoni järgmisel istungil.
3. Koostöö-töörühmal koos Komisjoni sekretäridega välja töötada Komisjoni internetileheküljele paigutatavate materjalide formeerimise kord.

4. Soovitada töörühmale ette valmistada ja Komisjoni viiendale istungile esitada informatsioon projektide "Peipsi järve basseini juhtimisprogramm" ja "Peipsi järve biogeenide sissevoolu vähendamise ja vältimise strateegia" väljatöötamise ja täitmise kohta.

6.

Kuuenda küsimuse kohta

Komisjon kuulas Poolte informatsiooni (pr. S. Bassova, pr. K. Pachel) piiriveekogude seisundi seire ühisprogrammi ja seireandmete vahetuse korra kohta (lisa 18), samuti Vene Poole informatsiooni (hr. V. Vuglinski) Peipsi järve hüdrometeoroloogilise andmestiku ja Narva jõe ning Peipsi järve basseini keskkonnaseisundi ülevaate koostamise kohta.

Komisjon märkis: Seire ja teadusuuringute töörühma poolt on aruandeperioodil kooskõlastatud Peipsi järve, Narva veehoidla ja Narva jõe valgala rahvuslikud seireprogrammid vaatluste ühisprogrammi koostamiseks määratavate parameetrite, proovivõtu sageduse ja horisontide, jõgede ja nende lõpplävendite ning järve akvatooriumi osas.

Seireandmete vahetuse korra arutamisel Komisjon märkis, et vaatamata Poolte seireandmete staatust ja nende väljaandmist reguleerivate normdokumentide erinevusele on seireandmete vahetus võimalik.

Toimus Peipsi järve hüdrokeemilise ja hüdrobioloogilise seire ühisekspeditsioon (lisa 19).

Komisjon otsustas:

1. Võtta informatsioon teadmiseks.
2. Kinnitada jõgede seire Eesti-Vene ühisprogramm.
3. Kiita heaks Peipsi järve ja Narva veehoidla seire ühisprogramm, lugeda see ajutiseks aastateks 2001-2002. Selle perioodi jooksul töötada välja nende piiriveekogude seire ühisprogramm ja esitada see Komisjonile kinnitamiseks.
4. Teha seire ja teadusuuringute töörühmale ülesandeks:
    - täpsustada hüdrometeoroloogilise andmestiku koostamise täitjad (Poolte spetsialistidest) ja esitada Komisjoni viiendaks istungiks andmestiku programm ja makett;
    - jätkata ühisekspeditsioone Peipsi järvele ja Narva veehoidlale ja ette valmistada Komisjoni järgmiseks istungiks informatsioon nende ekspeditsioonide tulemustest;
    - alates 2002. aastast hakata määrama klorofülli Peipsi järve ja Narva jõe basseini jõgedes.
5. Seire ühisprogrammi raamides saadud seireandmete vahetus teostada aruandeaastale järgneva aasta esimese kvartali jooksul digitaalkujul (välja arvatud hüdroloogilised andmed, mis esitatakse teises kvartalis).

7.

Seitsmenda küsimuse kohta

Komisjon kuulas hr. A. Jaani informatsiooni mõnede prioriteetsete rakendus-uurimissuundade kohta (lisa 20).

Komisjon otsustas:

1. Võtta informatsioon teadmiseks.
2. Teha seire ja teadusuuringute töörühmale ülesandeks koos veekaitse ja veemajanduse töörühmadega oma lähematel istungitel (koos asjasthuvitatud organisatsioonide ja isikutega) läbi vaadata saaste ülepiirimõju ning Narva jõe ja Narva veehoidla veemajandusliku seisundi probleem.

8.

Kaheksanda küsimuse kohta

Komisjon kuulas informatsiooni keskkonna- ja piiriveekogude seisundi koondettekande koostamise käigu kohta (hr. V. Budarin, hr. A. Jaani; lisa 21).

Komisjon märkis: materjale koondettekande koostamiseks on küllaldaselt. Vene pool esitab 2002. a. I kvartalis informatsiooni vastavalt koondettekande kinnitatud struktuurile Venemaa territooriumi kohta.

Komisjon otsustas: Veemajanduse töörühmal oma järgmisel kohtumisel 2002. a. II kvartalis arutada Narva jõe basseini, k.a. Peipsi järv, piiriveekogude ja keskkonnaseisundi Eesti ja Venemaa koondettekande esimest lugemist.

9.

Üheksanda küsimuse kohta

Komisjon kuulas informatsiooni Narva veehoidla veeressursside kasutusreeglite väljatöötamise käigu ja Narva hüdrosõlme Eesti territooriumil asuvate rajatiste ekspluatatsiooni tagamise kohta (hr. V. Budarin, hr. I. Kurilkin; lisad 22, 23).

Komisjon märkis: 2001. a. juulis on lõpetatud töö I etapp, mis seisnes andmete kogumises veekasutuse ja pinnavete kvaliteedi kohta ja nende analüüsis.

Komisjoni kolmandal istungil andis Vene Pool Eesti Poolele üle küsimustiku Eesti tingimuste ja huvide arvestamiseks Narva veehoidla veeressursside kasutamisel, kuid kahjuks ei ole kuni käesoleva ajani Eesti Poolelt laekunud vajalikku informatsiooni ja nõudmisi Narva veehoidla töörežiimi kohta, mistõttu uute kasutusreeglite väljatöötamine on takerdunud.

Komisjon otsustas:

1. Teha veemajanduse töörühma Eesti poolele (hr. H. Liiv) ülesandeks esitada Vene poolele kõik vajalikud materjalid 2001. aasta lõpuks.
2. Arutada "Reeglite..." esimest redaktsiooni veemajanduse töörühma järgmisel koosolekul ja esitada tehtud tööst informatsioon Komisjoni viiendal istungil.

10.

Kümnenda küsimuse kohta

Komisjon kuulas informatsiooni Lämmijärve hüdrograafiliste piiride täpsustamise kohta Peipsi ja Pihkva järvega ning sügavuste arvutamise veetaseme kooskõlastamise kohta laevasõidukaartidel (hr. A. Jaani; lisad 24, 25).

Komisjon otsustas: võtta esitatud informatsioon teadmiseks ja anda Vene Poolele läbivaatamiseks.

11.

Üheteistkümnenda küsimuse kohta

Komisjon kuulas ära ja võttis teadmiseks Komisjoni sekretäride informatsiooni muudatustest Komisjoni ja töörühmade koosseisus (lisad 26, 27).

12.

Kaheteistkümnenda küsimuse kohta

Komisjon kuulas ära töörühmade juhatajad töörühmade tööplaanide kohta aastateks 2001-2002 (lisad 28-31).

Komisjon kinnitas tööplaanid.

13.

Kolmeteistkümnenda küsimuse kohta

Komisjon kuulas ära Eesti Poole ettepaneku Komisjoni järgmise istungi aja, koha ja päevakorra kohta.

Komisjon võttis vastu Eesti Poole ettepaneku korraldada Komisjoni viies istung Narvas 2002. aasta II kvartalis (mai-juuni) järgmise esialgse päevakorraga:

1. Veemajanduslikust olukorrast Narva jõe basseinis, k.a. Peipsi järv (Poolte informatsioon).
2. Piiriveekogude seisund 2001. aasta andmete järgi (Poolte ühisinformatsioon).
3. Veekaitsemeetmete evitamisest Narva jõe basseinis, k.a. Peipsi järv (Poolte ühisinformatsioon).
4. Heitvete analüüside interkalibreerimisest (Poolte ühisinformatsioon).
5. Üldlämmastiku ja -fosfori määramise tulemustest järve akvatooriumil ja jõgede suudmealadel järve troofsusseisundi arvutamise ja hindamise täpsustamiseks.
6. Narva jõe basseini keskkonna- ja piiriveekogude seisundi koondettekande koostamisest.
7. Narva veehoidla veeressursside kasutusreeglite koostamise käigust.
8. Rahvusvaheliste koostööprojektide väljatöötamise ja täitmise käigust.
9. Seireandmete võrreldavusest ühisekspeditsioonide andmetel.
10. Töörühmade tööplaanidest 2002-2003. aastateks.
11. Komisjoni järgmise istungi kohast, ajast ja päevakorrast.

Komisjon tegi Komisjoni rahvuslike Poolte sekretäridele ülesandeks kaks kuud enne istungit täpsustada päevakord.

Käesolev protokoll on alla kirjutatud Sankt Peterburis 30. oktoobril 2001. aastal kahes eksemplaris, kumbki eesti ja vene keeles, kusjuures mõlemal tekstil on ühesugune jõud ja nad jõustuvad allakirjutamise päevast.

Komisjoni töö toimus konstruktiivse koostöö ja vastastikuse arusaamise õhkkonnas.

Eesti Vabariigi poolt

S. Vare

Vene Föderatsiooni poolt

N. Mihhejev

Eesti-Vene piiriveekogude
kaitse ja säästliku kasutamise ühiskomisjoni
neljanda istungi protokolli lisa 2

Eesti delegatsiooni koosseis
Eesti-Vene piiriveekogude kaitse
ja säästliku kasutamise ühiskomisjoni neljandal istungil

Sulev Vare	Keskkonnaministeeriumi kantsler, komisjoni kaasesimees, delegatsiooni juht
Harry Liiv	Keskkonnaministeeriumi asekantsler, komisjoni liige
Allan Gromov	Keskkonnaministeeriumi asekantsler, komisjoni liige
Mati Pokkinen	Peipsi Piirivalvepiirkona ülem, komisjoni liige
Jalmar Mandel	Tartumaa keskkonnateenistuse juhataja, komisjoni liige
Uno Parm	Rõngu vallavanem, komisjoni liige
Linda Kolk	Välisministeeriumi poliitikaosakonna 5. büroo esimene sekretär, komisjoni liige
Ago Jaani	Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi projektijuht, komisjoni Eesti poole sekretär
Tiiu Raia	Keskkonnaministeeriumi nõunik, veekaitse töörühma Eesti poole juht
Gulnara Roll	Peipsi Koostöökeskuse direktor, kohalike omavalitsuste, elanikkonna, rahvusvaheliste ja valitsusväliste organisatsioonidega koostöö korraldamise töörühma Eesti poole juht
Enn Loigu	Professor, Tallinna Tehnikaülikooli keskkonnakaitse õppetooli juhataja, ekspert
Karin Pachel	Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse keskkonnaseisundi büroo juhataja, ekspert

Приложение № 1
к протоколу 4-го заседания Совместной Российско - Эстонской комиссии по охране и рациональному использованию трансграничных вод

Состав российской делегации

Михеев Николай Николаевич	Первый заместитель Министра природных ресурсов Российской Федерации, сопредседатель Комиссии, руководитель делегации
Елагин Вячеслав Иванович	Главный советник II Европейского Департамента МИД России, член Комиссии
Тулькин Анатолий Александрович	Заместитель главы администрации Псковской области, член Комиссии
Ксенофонтов Алексей Валентинович	Начальник Департамента природопользования и экологической безопасности Ленинградской области, член Комиссии
Дедяев Александр Иванович	Заместитель пограничного представителя на российско-эстонской границе
Бударин Владимир Федорович	Начальник Невско-Ладожского БВУ МПР России, член Комиссии, руководитель Российской части совместной Рабочей группы по водному хозяйству
Нефедова Юлия Романовна	Руководитель Комитета природных ресурсов по Псковской области, руководитель Российской части совместной Рабочей группы по взаимодействию с органами местного самоуправления, населением, международными и неправительственными организациями.
Седова Алла Анатольевна	Заместитель начальника отдела бассейновых соглашений и региональных программ Невско-Ладожского БВУ МПР России, руководитель Российской части совместной Рабочей группы по охране вод
Вуглинский Валерий Сергеевич	Заместитель директора Государственного гидрологического института, и.о. руководителя Российской части Рабочей группы по мониторингу и научным исследованиям.
Наконечникова Марина Ивановна	Главный специалист отдела трансграничных вод МПР России, секретарь Российской части Комиссии

Приложение № 3
к протоколу 4 -го заседания Совместной
Российско - Эстонской комиссии по охране
и рациональному использованию трансграничных вод

СПИСОК
приглашенных на 4-ое заседание Совместной Российско-Эстонской Комиссии по охране и рациональному использованию трансграничных вод

Двас Григорий Викторович	Вице-губернатор Ленинградской области
Меньшиков Юрий Александрович	Представитель Правительства Ленинградской области по вопросам сотрудничества с Эстонской Республикой
Смирнова Любовь Яковлевна	Заместитель начальника Невско-Ладожского бассейнового водного управления
Коноплев Виктор Павлович	Директор ФГУ «Балтводхоз»
Чурсина Людмила Дмитриевна	Заместитель директора ФГУ «Балтводхоз»
Дудин Виктор Александрович	Заместитель директора ФГУ «Балтводхоз»
Горелов Петр Григорьевич	Начальник отдела Комитета природных ресурсов по Псковской области
Курилкин Игорь Александрович	Руководитель гидроэнергетической группы АО «Ленэнерго»
Басова Светлана Леонидовна	Заместитель начальника отдела Северо-Западного регионального территориального управления Росгидромета
Ульрика Хагбарт	Руководитель проекта СЕПА (Швеция)
Нина Мюнтэ	Руководитель проекта СЕПА (Швеция)